

Genanvendelse af husholdningsaffald i Ishøj Kommune

1. Indledning

Klima- og Miljøudvalget har ønsket en drøftelse af, hvordan Ishøj Kommunes genanvendelse af affald kan udvikle sig i de kommende år. Derfor har Vestforbrænding i nærværende notat belyst følgende:

- Definition af Miljøstyrelsens genanvendelsesprocent
- Nye mål og definitioner på vej
- Potentiale i etageboliger
- Potentiale i robotsortering
- Genanvendeligt affald afleveret på andre genbrugsstationer end Ishøj genbrugsstation
- Øget genanvendelse i den kommende affaldsplan 2019-2030

2. Definition af Miljøstyrelsens genanvendelsesprocent

I den nationale ressourcestrategi fra 2013 blev fastsat et mål om 50 % genanvendelse i 2022 af visse affaldsfraktioner fra husholdninger.

De affaldsfraktioner som indgår i beregningen er de såkaldte syv fokusfraktioner, som er organisk affald, papir-, pap-, glas-, træ-, plast- og metalaffald.

Miljøstyrelsen definerede genanvendelsesprocenten som:

$$\frac{\text{De syv fokusfraktioner sorteret til genanvendelse}}{\text{Affald til forbrænding} + \text{de syv fokusfraktioner sorteret til genanvendelse}} \times 100 \%$$

Dvs. at øget sortering af fokusfraktioner hæver genanvendelsesprocenten, mens affald til forbrænding reducerer genanvendelsesprocenten.

Dette har været kommunernes pejlemærker siden 2013. Målet skal dog nås på landsplan og er ikke et krav til den enkelte kommune.

Genanvendelse i Ishøj Kommune

I Ishøj Kommune er genanvendelsen med Miljøstyrelsens definition opgjort til 23,5 % i 2017.

Dette skal ikke forveksles med den samlede genanvendelse af affald. I den samlede genanvendelse opgøres al husholdningsaffald og ikke kun de syv fokusfraktioner. Den samlede genanvendelse af affald fra husholdninger i Ishøj Kommune er opgjort til 36,3 % i 2017.

3. Nye mål og definitioner på vej

I år vedtog EU syv nye affaldsdirektiver, som Miljøstyrelsen nu er ved at indarbejde i dansk lovgivning. De væsentligste elementer fra direktiverne er:

- Ny metode til beregning af genanvendelsen
- 55% genanvendelse af husholdningsaffaldet i 2025, 60% i 2030 og 65% i 2035
- Ny definition af "kommunalt affald"
- Separat indsamling af madaffald i 2023
- Separat indsamling af tekstiler i 2025
- Producentansvar på emballager i 2025
- Deponering maksimalt 10% i 2035
- Øget fokus på affaldsforebyggelse

I forhold til beregning af Miljøstyrelsens nuværende genanvendelse er der tale om væsentlige ændringer. Fx skal der fremover ses på den *reelle* genanvendelse, dvs. renheden af affaldet og modtageanlæggets udnyttelse af affaldet. I dag medregnes hele den *indsamlede* mængde i genanvendelsen, uanset hvor rent affaldet er og hvor stor en andel der reelt genanvendes. Derudover skal andre affaldsfraktioner og andre kilder (fx husholdningslignende affald fra erhverv) medregnes fremover.

Miljøstyrelsen forventer, at være klar med den nye nationale affaldsplan i løbet af 2019. I den vil det fremgå, hvordan vi herhjemme skal opføre genanvendelsen fremover. Først da vil det være muligt for kommunerne at se, hvor de ligger i forhold til de nye mål.

4. Potentiale i etageboliger

Ishøj Kommune har udrullet nye affaldsordninger til haveboliger og er i gang med at udrulle de nye affaldsløsninger i etageejendomme. Den indsamlede mængde sorteret affald til genanvendelse vil derfor stige i takt med, at flere etageejendomme får de nye affaldsløsninger.

Genanvendelsen efter Miljøstyrelsens definition er opgjort til 23,5 % i 2017. Når det fulde potentiale for de nye affaldsordninger er nået, opnår Ishøj Kommune en genanvendelse på 33%.

Erfaringer viser, at borgere der bor en havebolig er bedre til at sortere deres affald end borgere i etagebolig. Det er der mange årsager til, såsom at haveboliger har bedre plads i boligen til spande, kortere afstand til beholdere, højere grad af ansvarsfølelse for eget affald mm.

Det betyder generelt, at kommuner med at stor andel af etageboliger, har sværere ved at opnå samme sortering, som en kommune med en stor andel af etageejendomme. I Vestforbrændings opland kommer Ishøj Kommune på en 4. plads i forhold til andelen af etageejendomme. Antallet af etageboliger i Ishøj Kommune udgør 56 %, iht. Danmarks Statistik pr. 1/1-2017.

Kommune	Procentvis andel af etageboliger
Gribskov	5
Egedal	9
Halsnæs	12
Frederikssund	17
Furesø	31
Hillerød	38
Total	41
Vallensbæk	41
Herlev	43
Albertslund	43
Høje-Taastrup	46
Ballerup	49
Glostrup	54
Rødovre	55
Gladsaxe	55
Ishøj	56
Lyngby-Taarbæk	58
Brøndby	59
Gentofte	63

Tabel 1. Andel af etageboliger i kommunerne i Vestforbrændings opland.

Potentialet for sortering i kommunale institutioner er ikke gjort op.

5. Potentiale i robotsortering

Vestforbrændings kommuner har vedtaget, at Vestforbrænding som forsøg skal etablere et robotsorteringsanlæg. Anlægget skal sortere småt brændbart fra storskraldsordningen og fra genbrugsstationerne. Erfaringer har vist, at småt brændbart indeholder affald, som kunne være sorteret fra til genanvendelse, fx tekstiler og rent træ mm. Robotsorteringsanlægget skal derfor frasortere den del af småt brændbart, som kan genanvendes. Ved en sortering af småt brændbart øges mængden af affald til genanvendelse, mens mængden til forbrænding mindskes.

Potentialet fra robotsortering af småt brændbart fra Ishøj Kommune er vurderet til 4 % i forhold til Miljøstyrelsens genanvendelse.

6. Genanvendeligt affald afleveret på andre genbrugsstationer end Ishøj genbrugsstation

Ishøj genbrugsstation er lille og med begrænset åbningstider. Derfor vælger en del af Ishøjs borgere at benytte andre genbrugsstationer.

Når borgerne i Ishøj afleverer deres affald på genbrugsstationer i en anden kommune, vil det indgå i den pågældende kommunes affaldsmængde og genanvendelse. Sagt

lidt populært, så bliver Ishøj Kommunes genanvendelse "trukket ned" af at affaldet bortskaffes til en anden kommune. I Vestforbrændings opland sendes ca. 80 % af affaldet fra genbrugsstationerne til genanvendelse.

Vestforbrænding har tidligere vurderet, at hvis alle borgere benyttede kommunens egen genbrugsstation, så vil Miljøstyrelsens genanvendelsesprocent stige med 12 %.

7. Øget genanvendelse i den kommende affaldsplan 2019-2030

I 2019 skal Ishøj Byråd vedtage en ny affaldsplan. Planforslaget vil indeholde en række tiltag, som skal understøtte øget genanvendelse. Tiltagene vedrører både de velkendte fraktioner såsom madaffald, glas, papir, metal og plast, men der er også tiltag for andre fraktioner såsom pap og tekstiler. De enkelte tiltag er ikke målbare og affaldsplanens samlede effekt på genanvendelsen kan ikke opgøres.

8. Sammenfatning

Den nuværende genanvendelse opgøres efter Miljøstyrelsens metode i forhold til syv fokusfraktioner. Nye krav fra EU er ved at blive implementeret i dansk lovgivning og medfører blandt andet en ny definition af kommunalt affald og genanvendelse.

Igangværende og nye tiltag kan/vil bidrage til Ishøj Kommunes genanvendelse:

Tiltag	Bidrag til Miljøstyrelsens genanvendelse (estimeret)	Forventet resultat	Status
Nye affaldsordninger i etageejendomme	+ 9,5%	33%	I gang
Robotsortering	+ 4%	37%	Afventer
Ny genbrugsstation	+ 12%	49%	Afventer
Forslag til affaldsplan 2019-2030	Ikke målbar	-	Afventer

Tabel 2. Potentialer i igangværende og evt. nye tiltag i Ishøj Kommune opgjort efter Miljøstyrelsens nuværende definition af genanvendelse.